

259

79

259

79

فصل اول

خَلَقْتَ عَالَمَ وَأَنْتَ صَوْرَةَ قِيَامِي

یر کوک و بونلرنک ایکسی آراسندا بولغان بتون موجودات «عالم» دیوب
تسمیه ایتموله در. شول عالم اول یوق ایکن صوگره الله تبارک و تعالی ننگ قدرتی
والوغ حکمتی ایله وجوده کلمشدر. الله تبارک و تعالی خالق و صانع در، بوکا دلیل
اولان آیات و احادیث شریفه لا یعد ولا یحصى در، جمله دن بری سورة ق
۳۸ نچی آیه (وَلَقَدْ خَلَقْنَا السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا فِي

سِتَّةِ أَيَّامٍ وَمَا مَسْنُمِنُ لُغُوبٍ) معناسی: (تحقیق بز خلق قیلدی کوکلرنی
ویرنی و آنلرنک آراسنده بولغان نرسه لرنی آلتی کونده و طوتما دی بزنی بو
یاراتوده هیچ بر مشقت و آریقک در.

بوو عالم فانی یعنی بنهچک اولوب، آنچق الله تبارک و تعالی حضرتلریگنه
باقی یعنی مگگی در. عالمنک فانی بولووی سورة قصص ننگ ۸۸ نچی آیتی:
(كُلُّ شَيْءٍ هَالِكٌ إِلَّا وَجْهَهُ) و سورة رحمن ننگ ۲۵ نچی آیتی (كُلُّ مَنْ
عَلَيْهَا فَاَنٍ) نص جلیلدر یله بیان و اثبات ایتمشدر.

فصل ثانی

ابنای ادم یا که بنده لر

بنی آدمده حواس ظاهره، قوه عقلیه، قوه شهویه، قوه غضبیه کبی صفتلر
بارخزکه. حواس ظاهره بش اولوب سمع، بصر، شم، ذوق، لمس دن عبارتتور. سمع

ایشتمك دركه قولاق واسطه سيله اولور، بصر كورمك دركه كوز واسطه سيله اولور، شم ايسناب سبز ودركه بروننگ ايچننگى عصبلى ياردميله اولور، ذوق طائيفى در تله ده گى عصبلى واسطه سيله اولور، لمس تيمك و بىرلمك ايله سبز ودركه تكميل بدننه بولغان تيرى واسطه سيله بولور.

قوة عقليه: عقل و فكر قوه سبدركه بوننگه علوم و سعاده ياشوب حقيقت حاله واصل اولنور. ذات باريننگ صفات و قدرتى واحداث عالم كى مسئلهلر بارچه سى شول قوه ايله حل قىلنوب بنده ننگ دنياوى و اخراوى سعادتينه باعث در. قوه شهويه: نفس آرزوسى قوتى دركه بو ايسه آدمنگ يا سعادتين يا شقاوتين موجب در؛ زيرا بوننگ سببلى انسان دائما اوزيننگ راحتنه بولون تليدر، نفسنگ راحتى ايچون گناهغه نوشو و ينى ده كورميدر، بعضا الوغ گناهلرنى ده قىلادر، كىته كىته طريق حقندن ده آير و لادر، بو وقتك الوغ جزا و عقابه مستحق بولادر، بو ايسه مطلقا قوه شهويه سببلى طالبمشدر. اگر نفسنى باصوب آننگ تلادى كىچه يورمايىچه بارى تعالى دن قورقوده و طريق حقنه اولورسه، بو وقت اجر عظيم ايله مأجور اولوب دنيا و آخرت سعادتينه ياشور.

قوة غضبيه: آچو قوتى دركه بو قوت يرنك طولماز ايسه بىناك ايچون بتونلاى ضررلى بر قوه در، خصوصا قوه شهويه ايله بىرلكده سوء استعمال ايتلسه لر، شول وقتده آدم هيچ بر وقت مسعود اولمايه چقدر. چونكه بو كمسه هيچ بر گناهندن وكشى رنجتونن ظلم و جبردن قورقمايه چقدر، بوننگ ايچون دركه كوب كمسه لرننگ مظلوم و مجبور و بختسز اولمتى لازم كيلور. ايشته بتون ير يوزندن راحت و سعادت كوتارلوب انسانلرننگ هيچ مسعود اولماولرى لازم كيلور ايدى.

لكن اش آلاى توگلدر جناب حقننگ رحمت و حكمتى الوغ در بنى آدمنى ير يوزينه خليفه ايتدكدن سوگره آنلرنى بويله طمچسزاق و بختسزلىكنه قالد رمايه چغى بيلگوليدر؛ شولوق بىناك لر آراسندن خلتى و طبيعتى ايركن عقللى

وتقوی بولغانلرینی پیغمبر قیلوب جبرائیل فرشته آرقلی وحی ایله آنلرغه طریق حقنی اوگراتدی وشول طریقنی باشقه آدملرگه اوگرانو ایله آنلرغه امر قیلدی، اول پیغمبرلرنک اوگراندیکی و اوگراندیکی طریق حق (دین و شریعت) دیوب آنالور، دین و شریعتنی قبول ایتو (ایمان و اسلام) دیوب ایتلور، ایمان و اسلام ایله مشرف بولغان کشیلرنی (مؤمن و مسلمان) دیوب ایتلور. عموماً انبیاء و رسولنک تعلیم ایتدیکی طریق حق دن بر قدرسی؛ عالم حادث و فانی در، عالم نك خالق آخچق بر و بار الله تعالی در، الله تعالی قدیم و باقی اولوب بر و باردر، بر یوزنده اولان جمیع انسانلر عبادت ایله مأمور اولوب معصیت و گناهدن طیولمشدرلر. عابدلر ایچون جنت، عاصیلر ایچون جهنم حاضردر، هر کمنک قیلدیغی عملندن حساب آلوناچق و قیامت کونی بولاچقدر. شمدیکی شریعت محمدیه ده ظلم دن صانالغان اشلر اول وقت دخی حرام و ظلم اولمشدر.

فصل ثالث

دین اسلام و آنک صورت قیامی

یوقاریده بیان ایتلدیکی وجهله بنده لرنک آراسندن الله تعالی برینی پیغمبر ایتوب طریق حق دن آیرلغان بنده لرگه احکام شرعیه نی یتشدردیکی کبی ایلك سوگوره عرب طاؤفه سندن محمد صلی الله علیه وسلم نی پیغمبر و رسول ایتوب کئندوسینه قرآن الکریم اسملی کتابنی ارسال ایتدی و اوشبو دین اسلام و شریعت محمدیه ایله دنیانی تزیین و تنویر قیلدی.

عیسی علیه السلام دن سوگوره آلتی یوز سنه قدر اونکان ایدی، آدملر طریق حق دن آیرلوب آرزغلق و بوزقلق هم پتئرغه طابنو کبی فنا عادت لرگه باش بیرگانلر ایدی. ایشته بو وقت بر پیغمبرنک کلمسی بیک لازم ایدی،